DIREKTIIVID

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV (EL) 2022/2380,

23. november 2022,

millega muudetakse direktiivi 2014/53/EL raadioseadmete turul kättesaadavaks tegemist käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 114,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ([1]),

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ([2])

ning arvestades järgmist:

(1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/53/EL ([3]) üks eesmärk on tagada siseturu nõuetekohane toimimine. Vastavalt kõnealuse direktiivi artikli 3 lõike 3 punktile a on üks olulisi nõudeid, millele raadioseadmed peavad vastama, koostalitlusvõime tarvikutega, eelkõige ühtsete laadijatega. Sellega seoses on direktiivis 2014/53/EL märgitud, et raadioseadmete ja tarvikute, näiteks laadijate koostalitlusvõime muudab raadioseadmete kasutamise lihtsamaks ning vähendab tarbetute jäätmete teket ja kulusid ning et eelkõige tarbijate ja muude lõppkasutajate huvides tuleb töötada konkreetsete raadioseadmete kategooriate või klasside jaoks välja ühtsed laadijad.

(2) Alates 2009. aastast on liidu tasandil tehtud jõupingutusi mobiiltelefonide ja muude sarnaste raadioseadmete laadimisliideste turu killustatuse piiramiseks. Kuigi hiljutised vabatahtlikud algatused on suurendanud laadimisseadmete, mis on laadijate välise toiteallikana toimivad osad, ühtlustamise taset ja vähendanud turul saadaolevate erinevate laadimislahenduste arvu, ei täida need täielikult liidu poliitilisi eesmärke tagada tarbijatele kasutusmugavus, vähendada elektroonikajäätmeid (elektroonikaromud) ja vältida laadimisseadmete turu killustatust.

(3) Liit on võtnud kohustuse edendada puhtale ringmajandusele ülemineku teel tõhusat ressursikasutust, võttes aluseks sellised algatused nagu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2012/19/EL ([4]) ning hiljuti komisjoni 11. detsembri 2019. aasta teatises esitatud Euroopa roheline kokkulepe. Käesoleva direktiivi eesmärk on vähendada raadioseadmete müügist tekkivate elektroonikaromude hulka, vähendada toorainete kaevandamist ning laadimisseadmete tootmisel, transportimisel ja kõrvaldamisel tekkivat CO_2 heidet, edendades seeläbi ringmajandust.

([1]) ELT C 152, 6.4.2022, lk 82.

([2]) Euroopa Parlamendi 4. oktoobri 2022. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 24. oktoobri 2022. aasta otsus.

([3]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. aprilli 2014. aasta direktiiv 2014/53/EL raadioseadmete turul kättesaadavaks tegemist käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 1999/5/EÜ (ELT L 153, 22.5.2014, lk 62).

([4]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. juuli 2012. aasta direktiiv 2012/19/EL elektri- ja elektroonikaseadmetest tekkinud jäätmete (elektroonikaromude) kohta (ELT L 197, 24.7.2012, lk 38).

(4) Komisjoni 11. märtsi 2020. aasta teatises esitatud ringmajanduse tegevuskavas sätestati toodete kogu olelusringi mõjutavad algatused, mis on suunatud nende kavandamisele, ringmajanduse protsesside ja säästva tarbimise edendamisele ning mille eesmärk on tagada, et kasutatud ressursse hoitakse liidu majanduses võimalikult kaua.

(5) Komisjon viis läbi mõju hindamise, mis näitas, et siseturg ei kasuta oma potentsiaali täielikult ära, sest mobiiltelefonide ja muude sarnaste raadioseadmete laadimisliideste ja -protokollide turu jätkuv killustatus muudab tarbijate elu ebamugavamaks ja suurendab elektroonikaromude hulka.

(6) Raadioseadmete ja tarvikute, näiteks laadijate koostalitlusvõime on pärsitud, kuna teatavate juhtmega laadimist kasutavate raadioseadmete kategooriate või klasside, nagu käeshoitavad mobiiltelefonid, tahvelarvutid, digikaamerad, kõrvaklapid ja kõneklapid, käeshoitavad mängukonsoolid**,** kaasaskantavad kõlarid, e-lugerid, klaviatuurid, hiired, kaasaskantavad navigatsioonisüsteemid, nööpkõrvaklapid ja sülearvutid, laadimisliidesed on erinevad. Peale selle on mitu kiirlaadimise sideprotokolli, mille minimaalne tõhususe tase ei ole alati tagatud. Seepärast on vaja liidu meetmeid, et edendada ühist koostalitlusvõime taset ning anda tarbijatele ja muudele lõppkasutajatele teavet raadioseadmete laadimisomaduste kohta. Selleks on vaja direktiivis 2014/53/EL sätestada sobivad nõuded, mis käsitlevad laadimise sideprotokolle, teatavate raadioseadmete kategooriate või klasside laadimisliidest, st laadimispistikupesa ning tarbijatele ja muudele lõppkasutajatele antavat teavet nende raadioseadmete kategooriate või klasside laadimisomaduste kohta**,** näiteks teave raadioseadme laadimiseks nõutava miinimum- ja maksimumvõimsuse kohta. Miinimumvõimsus peaks väljendama raadioseadme töös hoidmiseks nõutava võimsuse ja selle aku laadimise alustamiseks nõutava vähima võimsuse summat. Maksimumvõimsus peaks väljendama raadioseadme töös hoidmiseks nõutava võimsuse ja maksimaalse laadimiskiiruse saavutamiseks nõutava võimsuse summat.

(7) Laadimisliideste ja -protokollide ühtlustamata jätmine võib tuua kaasa olulised erinevused liikmesriikide õigus- ja haldusnormides või tavades, mis käsitlevad mobiiltelefonide ja muude sarnaste raadioseadmete kategooriate või klasside ning nende laadimisseadmete koostalitlusvõimet ning raadioseadmete tarnimist ilma laadimisseadmeteta.

(8) Laetavate mobiiltelefonide ja muude sarnaste raadioseadmete kategooriate või klasside siseturu suuruse, selliste raadioseadmete laadimisseadmete eri liikide rohkuse, laadimisliideste ja -protokollide koostalitlusvõime puudumise ja nende toodete märkimisväärse piiriülese kaubanduse tõttu on vaja pigem tugevamat seadusandlikku tegevust liidu tasandil kui tegevust liikmesriigi tasandil või vabatahtlikke meetmeid, et saavutada siseturu tõrgeteta toimimine, tagades kasutusmugavuse tarbijate jaoks ning vähendades samal ajal keskkonnajäätmeid.

(9) Seepärast on vaja laadimisliides ja laadimise sideprotokollid teatavate juhtmega laetavate raadioseadmete kategooriate ja klasside puhul ühtlustada. Samuti on vaja luua alus kohandamiseks tulevaste teadusalaste ja tehnoloogiliste edusammudega või turu suundumustega, mida komisjon pidevalt jälgib. Eelkõige tuleks tulevikus kaaluda laadimisliideste ja laadimise sideprotokollide ühtlustamist ka raadioseadmete puhul, mida võib laadida muul viisil kui juhtmega, sealhulgas raadiolainete kaudu (juhtmeta laadimine). Lisaks tuleks ühtsete laadimislahenduste tulevase kohandamise kontekstis süstemaatiliselt kaaluda täiendavate juhtmega laetavate raadioseadmete kategooriate või klasside lisamist, tingimusel et ühtsete laadimislahenduste integreerimine selliste täiendavate raadioseadmete kategooriate või klasside puhul on tehniliselt teostatav. Ühtlustamise eesmärkideks peaks kasutusmugavuse tagamine tarbijate jaoks, keskkonnajäätmete vähendamine ning turu killustumise vältimine erinevate laadimisliideste ja laadimise sideprotokollide vahel ning liikmesriigi tasandi algatuste vahel, mis võib tekitada siseturul kaubandustõkkeid. Laadimisliideste ja laadimise sideprotokollide ühtlustamise tulevasel kohandamisel tuleks jätkuvalt püüda saavutada neid eesmärke, tagades, et see hõlmab laadimisliideste ja laadimise sideprotokollide puhul kõige sobivamaid tehnilisi lahendusi kõigi laadimisviiside jaoks. Ühtsete laadimislahenduste puhul tuleks leida kõige asjakohasem kombinatsioon turul tunnustamise ning tarbijate jaoks mugavuse tagamise, keskkonnajäätmete vähendamise ja turu killustumise vältimise eesmärkide vahel. Selliste laadimislahenduste valimisel tuleks eelkõige kasutada nimetatud eesmärkidele vastavaid asjakohaseid tehnilisi standardeid, mis on välja

töötatud Euroopa või rahvusvahelisel tasandil. Erandjuhtudel, kui avalikult kättesaadavate, kõnealustele eesmärkidele vastavate Euroopa või rahvusvaheliste standardite puudumisel on vaja kehtestada või lisada tehniline kirjeldus või muuta olemasolevat, peaks komisjonil olema võimalik kehtestada muud tehnilised kirjeldused, tingimusel et kõnealused tehnilised kirjeldused on välja töötatud kooskõlas avatuse, konsensuse ja läbipaistvuse kriteeriumidega ning vastavad Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1025/2012 ([5]) II lisas osutatud neutraalsuse ja stabiilsuse nõuetele. Kõik asjaomased valdkondlikud sidusrühmad, kes on esindatud komisjoni raadioseadmete eksperdirühmas, tuleb kaasata kogu ühtsete laadimislahenduste protsessi.

(10) Selline ühtlustamine ei oleks siiski täielik, kui seda ei kombineeritaks raadioseadmete ja nende laadijate kombineeritud müüki käsitlevate nõuetega ning tarbijatele ja muudele lõppkasutajatele esitatava teabega. Liikmesriikide lähenemisviiside killustatus seoses asjaomaste raadioseadmete kategooriate või klasside ja nende laadimisseadmete turustamisega takistaks piiriülest kauplemist nende toodetega, näiteks kui ettevõtjaid kohustatakse oma tooteid ümber pakendama sõltuvalt liikmesriigist, kuhu tooteid tarnitakse. See tooks omakorda kaasa suuremad ebamugavused tarbijate jaoks ja tekitaks tarbetuid elektroonikaromusid, kaotades seega ühtlustatud laadimisliidestest ja laadimise sideprotokollidest saadava kasu. Seepärast on vaja kehtestada nõuded, mis tagavad, et tarbija ega muu lõppkasutaja ei ole sunnitud ostma uut laadimisseadet iga kord, kui ta ostab uue mobiiltelefoni või muu sarnase raadioseadme. Laadimisseadmete müügi lahtisidumine raadioseadmete müügist tagaks tarbijatele ja muudele lõppkasutajatele kestlikud, kättesaadavad, atraktiivsed ja mugavad valikud. Tuginedes nõuete kohaldamisel saadud kogemustele, tekkivatele turusuundumustele ja tehnoloogia arengule, peaks komisjon kaaluma, kas laiendada nõuet, mis käsitleb laadimisseadmete tarnimist koos raadioseadmetega, ka juhtmetele ja/või kehtestada kohustuslik lahtisidumine, et tagada tarbijate jaoks kasutusmugavus ja keskkonnajäätmete vähendamise eesmärkide saavutamine kõige tõhusamal viisil. Selliste nõuete tõhususe tagamiseks peaks tarbija ja muu lõppkasutaja mobiiltelefoni või muu sarnase raadioseadme ostmisel saama vajaliku teabe laadimisomaduste kohta. Spetsiaalne piktogramm võimaldaks tarbijatel ja muudel lõppkasutajatel enne ostmist kindlaks teha, kas raadioseadmega on kaasas laadimisseade või mitte. Piktogramm tuleks esitada kõikide tarnevormide, sealhulgas kaugmüügi puhul.

(11) Tehniliselt on võimalik määratleda USB-C kui asjaomaste raadioseadmete kategooriate ja klasside ühtne laadimispistikupesa, eriti seetõttu, et nendes seadmetes on juba valmidus selline pistikupesa kasutusele võtta. USB-C tehnoloogia, mida kasutatakse kõikjal maailmas, võeti vastu rahvusvahelise standardimise tasandil ja Euroopa Elektrotehnika Standardikomitee (Cenelec) on selle Euroopa süsteemi üle võtnud vastavalt Euroopa standardile EN IEC 62680-1–3:2021 EN IEC 62680-1–3:2021 „Universal serial bus interfaces for data and power - Part 1–3: Common components - USB Type-C® Cable and Connector Specification“.

(12) USB-C on tehnoloogia, mis on juba levinud paljude raadioseadmete kategooriate ja klasside puhul, kuna võimaldab kvaliteetset laadimist ja andmeedastust. USB C-tüüpi laadimispistikupesa koos USB Power Delivery laadimise sideprotokolliga suudab pakkuda kuni 100 vatti võimsust ja jätab seega piisavalt ruumi kiirlaadimise lahenduste edasiarendamiseks, võimaldades turul samal ajal pakkuda ka madala hinnaga seadmeid, mis ei vaja kiirlaadimist. Mobiiltelefonid ja muud sarnased raadioseadmed, mis toetavad kiirlaadimist, võivad sisaldada USB Power Delivery funktsioone, mida on kirjeldatud Euroopa standardis EN IEC 62680-1–2:2021 „Universal serial bus interfaces for data and power – Part 1–2: Common components - USB Power Delivery specification“. USB spetsifikatsioone arendatakse pidevalt. Sellega seoses töötas USB Implementers Forum välja USB Power Delivery spetsifikatsiooni

([5]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta määrus (EL) nr 1025/2012, mis käsitleb Euroopa standardimist ning millega muudetakse nõukogu direktiive 89/686/EMÜ ja 93/15/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 94/9/EÜ, 94/25/EÜ, 95/16/EÜ, 97/23/EÜ, 98/34/EÜ, 2004/22/EÜ, 2007/23/EÜ, 2009/23/EÜ ja 2009/105/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu otsus 87/95/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus nr 1673/2006/EÜ (ELT L 316, 14.11.2012, lk 12).

ajakohastatud versiooni, mis võimaldab toetada kuni 240 vati suurust võimsust. Samuti on kohandatud USB C-tüübi spetsifikatsiooni, mille uute nõuete kohaselt peavad pistikühendused ja juhtmed olema sobivad kuni 240 vati suuruse võimsuse jaoks. See võimaldab kaaluda sellist võimsustaset nõudvate raadioseadmete võimalikku lisamist käesoleva direktiiviga hõlmatud raadioseadmete loetellu.

(13) Mis puutub muul viisil kui juhtmega laadimisse, siis tulevikus võidakse välja töötada erinevaid lahendusi, millel võib olla negatiivne mõju koostalitlusvõimele, kasutusmugavusele ja keskkonnale. Kuigi praegu on selliste lahenduste suhtes konkreetsete nõuete kehtestamine ennatlik, peaks komisjon võtma meetmeid selliste lahenduste edendamiseks ja ühtlustamiseks, et vältida tulevikus siseturu killustumist.

(14) Direktiivi 2014/53/EL tuleks muuta, et see hõlmaks laadimisliideseid ja laadimise sideprotokolle käsitlevaid sätteid. Uute sätetega konkreetselt hõlmatud raadioseadmete kategooriaid või klasse tuleks täpsustada kõnealuse direktiivi uues lisas. Nende raadioseadmete kategooriate või klassidega on hõlmatud üksnes eemaldatavate või sisseehitatud akudega raadioseadmed. Digikaamerate puhul on asjaomased raadioseadmed kõik digitaalsed foto- ja videokaamerad, sealhulgas tegevuskaamerad. Ühtse laadimislahenduse kasutuselevõttu ei peaks nõudma digikaamerates, mis on ette nähtud kasutamiseks üksnes audiovisuaalsektoris või turvalisuse ja valve sektoris. Nööpkõrvaklappide puhul käsitletakse asjaomaseid raadioseadmeid koos nende spetsiaalse laadimiskarbiga, sest oma eriomase suuruse ja kuju tõttu moodustavad nööpkõrvaklapid alati või peaaegu alati laadimiskarbiga ühe terviku. Seda konkreetset tüüpi raadioseadme laadimiskarpi ei loeta laadimisseadme osaks. Sülearvutite puhul on asjaomased raadioseadmed kõik kaasaskantavad arvutid, sealhulgas sülearvutid, minisülearvutid, ultrabook sülearvutid, hübriid- või tahvel-sülearvutid ning netimärkmikud.

(15) Muuta tuleks ka direktiivi 2014/53/EL ka, et kehtestada teatavatesse raadioseadmete kategooriatesse või klassidesse kuuluvate seadmete ilma laadimisseadmeteta tarnimise nõuded. Asjaomased raadioseadmete kategooriad või klassid ning laadimislahendustega seotud spetsifikatsioonid tuleks täpsustada kõnealuse direktiivi uues lisas.

(16) Direktiivis 2014/53/EL on sätestatud, milline teave tuleb lisada raadioseadmega kaasas olevasse kasutusjuhendisse, mistõttu tuleks kõnealuse direktiivi asjaomasesse artiklisse lisada täiendavad teabele esitatavad nõuded. Uute nõuete sisu tuleks täpsustada kõnealuse direktiivi uues lisas. Teatav teave tuleks esitada visuaalses vormis kõikide tarnevormide, sealhulgas kaugmüügi puhul. Sihtotstarbeline märgis laadimisvõime ja ühilduvate laadimisseadmete spetsifikatsioonide kohta võimaldaks tarbijatel ja muudel lõppkasutajatel teha kindlaks kõige sobivam laadimisseade nende raadioseadme laadimiseks. Selleks et pakkuda kasulikku teavet raadioseadme kogu olelusringi vältel, tuleks raadioseadmega kaasas olevatesse juhistesse ja ohutusalasesse teabesse lisada ka teave laadimisvõimega seotud spetsifikatsioonide ja ühilduvate laadimisseadmete kohta. Neid teabele esitatavaid nõudeid peaks olema võimalik tulevikus kohandada, et kajastada muudatusi märgistamisnõuetes, mis võidakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/125/EÜ ([6]) alusel kehtestada eriti laadimisseadmete osas. Need teabele esitatavad nõuded peaksid eelkõige kajastama ühtsete laadimislahenduste arengut ja neid tuleks vastavalt kohandada. Selles kontekstis võiks kaaluda ka värvikoodide süsteemi lisamist.

(17) Võttes arvesse, et importijad ja levitajad võiksid tarnida raadioseadmeid ka otse tarbijatele ja muudele lõppkasutajatele, tuleks antava või esitatava teabega seoses kehtestada nende suhtes samasugused kohustused nagu need, mida kohaldatakse tootjate suhtes. Kõik ettevõtjad, kes teevad raadioseadmed tarbijatele ja muudele lõppkasutajatele kättesaadavaks, peaksid seda kohustust täitma piktogrammi osas, mis näitab, kas raadioseadmega

([6]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta direktiiv 2009/125/EÜ, mis käsitleb raamistiku kehtestamist energiamõjuga toodete ökodisaini nõuete sätestamiseks (ELT L 285, 31.10.2009, lk 10).

on kaasas laadimisseade või mitte. Seega võiksid importijad ja levitajad pakkuda pakette, mis hõlmavad raadioseadet ja selle laadimisseadet, isegi kui tootja tarnib selliseid raadioseadmeid ilma laadimisseadmeta, tingimusel et importijad ja levitajad pakuksid tarbijatele ja muudele lõppkasutajatele ka võimalust omandada raadioseade ilma laadimisseadmeta.

(18) Direktiivis 2014/53/EL on sätestatud vastavushindamismenetlused. Neid tuleks muuta, et lisada viited uutele olulistele nõuetele. Tootjatel peaks seega olema võimalus järgida tootmise sisekontrollimenetlust, et tõendada vastavust uutele olulistele nõuetele.

(19) Tagamaks, et riiklikel turujärelevalveasutustel oleks menetluslikud vahendid uute nõuete täitmise tagamiseks, mis käsitlevad ühtseid laadimisliideseid ja laadimise sideprotokolle, ning samuti nende nõuete täitmise tagamiseks, mis käsitlevad sellise ühtlustamise alla kuuluvate raadioseadmete tarnimist, tuleks direktiivi 2014/53/EL vastavalt kohandada. Eelkõige tuleks lisada sõnaselge viide olulistele nõuetele mittevastavusele, kusjuures need nõuded hõlmavad ka uusi sätteid laadimisvõimeid ja ühilduvaid laadimisseadmeid käsitlevate spetsifikatsioonide kohta. Võttes arvesse, et uued sätted käsitlevad koostalitlusvõimet, oleks eesmärk vältida lahknevaid tõlgendusi selle kohta, kas direktiivis 2014/53/EL sätestatud menetlust võiks kohaldada ka raadioseadmete suhtes, mis ei kujuta endast ohtu inimeste tervisele või ohutusele või muudele avalike huvide kaitsmise aspektidele.

(20) Direktiivis 2014/53/EL on sätestatud vormilise mittevastavuse juhud. Kuna käesoleva direktiiviga kehtestatakse uued nõuded, mida kohaldatakse teatavate raadioseadmete kategooriate või klasside suhtes, tuleks direktiivi 2014/53/EL muuta, et riiklikud turujärelevalveasutused saaksid uute nõuete täitmist tõhusalt tagada.

(21) Muuta tuleks ka direktiivi 2014/53/EL, et kohandada selles sisalduvaid viiteid käesoleva direktiiviga kehtestatavatele uutele nõuetele.

(22) On vaja tagada raadioseadmete ja nende laadimisseadmete minimaalne koostalitlusvõime ning võtta arvesse turu tulevasi suundumusi, näiteks selliste uute raadioseadmete kategooriate või klasside teket, mille puhul täheldatakse laadimisliideste ja laadimise sideprotokollide märkimisväärset killustatust, ning kõiki suundumusi laadimistehnoloogias. Samuti on vaja võtta arvesse tulevasi muudatusi märgistamisnõuetes, näiteks väliste toiteallikate või laadimisjuhtmete puhul, või muud tehnoloogia arengut. Komisjonil peaks seetõttu olema õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte, et muuta raadioseadmete kategooriaid või klasse ning laadimisliideste ja nende vastavate laadimise sideprotokollidega seotud tehnilisi kirjeldusi ning et muuta laadimisliideseid ja laadimise sideprotokolle käsitlevaid teabele esitatavaid nõudeid. On eriti oluline, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil, ja et kõnealused konsultatsioonid viidaks läbi kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes ([7]) sätestatud põhimõtetega. Eelkõige selleks, et tagada delegeeritud õigusaktide ettevalmistamises võrdne osalemine, saavad Euroopa Parlament ja nõukogu kõik dokumendid liikmesriikide ekspertidega samal ajal ning nende ekspertidel on pidev juurdepääs komisjoni eksperdirühmade koosolekutele, millel arutatakse delegeeritud õigusaktide ettevalmistamist.

(23) Direktiivi 2014/53/EL tuleks seetõttu vastavalt muuta.

(24) Ettevõtjatele tuleks anda piisavalt aega vajalike kohanduste tegemiseks seoses käesoleva direktiivi kohaldamisalasse kuuluvate raadioseadmetega, mida nad kavatsevad liidu turule lasta,

([7]) ELT L 123, 12.5.2016, lk 1.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Direktiivi 2014/53/EL muudetakse järgmiselt.

1) Artiklit 3 muudetakse järgmiselt:

a) lõike 3 esimese lõigu punkt a asendatakse järgmisega:

„a) raadioseadmel on koostalitlusvõime tarvikutega, v.a laadimisseadmetega Ia lisa I osas määratletud raadioseadmete kategooriate või klasside jaoks, millele on konkreetselt osutatud käesoleva artikli lõikes 4;“;

b) lisatakse järgmine lõige:

„4. Ia lisa I osas nimetatud kategooriatesse või klassidesse kuuluvad raadioseadmed peavad olema konstrueeritud nii, et need vastavad kõnealuses lisas asjaomase raadioseadme kategooria või klassi kohta sätestatud laadimisvõime spetsifikatsioonidele.

Raadioseadmete kohta, mida on võimalik laadida juhtmega, on komisjonil õigus võtta kooskõlas artikliga 44 vastu delegeeritud õigusakte, et teadusalaseid ja tehnoloogilisi edusamme või turu suundumusi silmas pidades muuta Ia lisa I osa ning et tagada raadioseadme ja tema laadimisseadmete minimaalne koostalitlusvõime ning parandada kasutusmugavust tarbijate jaoks, vähendada keskkonnajäätmeid ja vältida turu killustatust, tehes järgmist:

a) muutes, lisades või jättes välja raadioseadmete kategooriaid või klasse;

b) muutes, lisades või jättes välja laadimispistikupesa(de) ja laadimise sideprotokolli(de) tehnilisi kirjeldusi, sealhulgas viiteid ja kirjeldusi, iga asjaomase raadioseadme kategooria või klassi puhul.

Komisjon hindab pidevalt turu suundumusi, killustatust ja tehnoloogia arengut, et teha kindlaks juhtmega laetavate raadioseadmete kategooriad või klassid, mille lisamine Ia lisa I osasse tooks kaasa märkimisväärse mugavuse tarbijate jaoks ja keskkonnajäätmete vähenemise.

Komisjon esitab kolmandas lõigus osutatud hinnangu kohta Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande esimest korda 28. detsembriks 2025 ja seejärel iga viie aasta tagant ning võtab vajaduse korral vastu delegeeritud õigusaktid vastavalt teise lõigu punktile a.

Raadioseadmete kohta, mida on võimalik laadida muul viisil kui juhtmega, on komisjonil õigus võtta kooskõlas artikliga 44 vastu delegeeritud õigusakte, et teadusalaseid ja tehnoloogilisi edusamme või turu suundumusi silmas pidades muuta Ia lisa I osa ja tagada raadioseadmete ja nende laadimisseadmete minimaalne koostalitlusvõime ning parandada kasutusmugavust tarbijate jaoks, vähendada keskkonnajäätmeid ja vältida turu killustatust, tehes järgmist:

a) kehtestades, muutes, lisades või jättes välja raadioseadmete kategooriaid või klasse;

b) kehtestades, muutes, lisades või jättes välja laadimisliides(t)e ja laadimise sideprotokolli(de) tehnilisi kirjeldusi, sealhulgas viiteid ja kirjeldusi, iga asjaomase raadioseadme kategooria või klassi puhul.

Komisjon palub kooskõlas määruse (EL) nr 1025/2012 artikli 10 lõikega 1 ja 28. detsembriks 2024 ühel või mitmel Euroopa standardiorganisatsioonil koostada harmoneeritud standardid, millega kehtestatakse muul viisil kui juhtmega laetavate raadioseadmete laadimisliides(t)e ja laadimise sideprotokolli(de) tehnilised kirjeldused. Komisjon konsulteerib määruse (EL) nr 1025/2012 artikli 10 lõikes 2 sätestatud menetluse kohaselt käesoleva direktiivi artikli 45 lõike 1 alusel loodud komiteega. Taotletud harmoneeritud standardite sisu käsitlevad nõuded põhinevad komisjoni läbiviidaval raadioseadmete juhtmeta laadimise tehnoloogiate hetkeolukorra hindamisel, mis hõlmab eelkõige turu suundumusi, hõlvet ja killustatust, tehnoloogilist jõudlust, koostalitlusvõimet, energiatõhusust ja laadimistõhusust.

Käesolevas artiklis osutatud delegeeritud õigusaktide ettevalmistamisel raadioseadmete kohta, mida on võimalik laadida juhtmega, ning raadioseadmete kohta, mida on võimalik laadida muul viisil kui juhtmega, võtab komisjon arvesse kaalumisel olevate tehniliste kirjelduste turul tunnustamise määra, sellest tulenevat kasutusmugavust tarbijate jaoks ning keskkonnajäätmete ja turu killustatuse vähenemise ulatust, mida võib sellistest tehnilistest kirjeldustest eeldada. Tehnilised kirjeldused, mis põhinevad asjakohastel kättesaadavatel Euroopa või rahvusvahelistel standarditel, loetakse vastavaks eelmises lauses sätestatud eesmärkidele. Kui selliseid Euroopa või rahvusvahelisi standardeid ei ole või kui komisjon teeb tehnilise hinnangu põhjal kindlaks, et need ei täida kõnealuseid eesmärke optimaalsel viisil, võib komisjon siiski kehtestada muid tehnilisi kirjeldusi, mis vastavad nimetatud eesmärkidele paremini.“

2) Lisatakse järgmine artikkel:

„*Artikkel 3a*

Tarbijate ja muude lõppkasutajate võimalus omandada teatava kategooria või klassi raadioseadmeid ilma laadimisseadmeta

1. Kui ettevõtja pakub tarbijatele ja muudele lõppkasutajatele võimalust omandada artikli 3 lõikes 4 osutatud raadioseadmeid koos laadimisseadmega, pakub ettevõtja tarbijatele ja muudele lõppkasutajatele ka võimalust omandada raadioseadmeid ilma laadimisseadmeta.

2. Ettevõtjad tagavad, et artikli 3 lõikes 4 osutatud raadioseadmete tarbijatele ja muudele lõppkasutajatele kättesaadavaks tegemisel esitatakse graafiliselt teave selle kohta, kas selliste raadioseadmetega on kaasas laadimisseade või mitte, kasutades kasutajasõbralikku ja hõlpsasti kättesaadavat piktogrammi vastavalt Ia lisa III osas esitatule. Piktogramm trükitakse pakendile või kinnitatakse pakendile kleebisena. Raadioseadmete tarbijatele ja muudele lõppkasutajatele kättesaadavaks tegemisel peab piktogramm olema nähtav ja loetav ning kaugmüügi puhul paiknema hinnamärgise lähedal.

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 44 vastu delegeeritud õigusakte, et tulenevalt nimetatud lisa I ja II osa muutmisest või tulenevalt märgistamisnõuete tulevasest muutmisest või tehnoloogia arengut silmas pidades muuta Ia lisa III osa, kehtestades, muutes, lisades või jättes välja graafilisi või tekstielemente.“

3) Artikli 10 lõige 8 asendatakse järgmisega:

„8. Tootjad tagavad, et raadioseadmetega on kaasas juhised ja ohutusalane teave. Juhised sisaldavad teavet, mida on vaja raadioseadme kasutamiseks ettenähtud otstarbel. Kõnealune teave hõlmab asjakohasel juhul selliste tarvikute ja osade, sealhulgas tarkvara kirjeldust, mis võimaldavad raadioseadet ettenähtud viisil käitada. Sellised juhised ja ohutusalane teave ning kogu märgistus peab olema selge, arusaadav ja mõistetav.

Kui eesmärgipärasel kasutamisel kiirgab raadioseade raadiolaineid, tuleb juhistes esitada ka järgmine teave:

a) sagedusriba(d), millel raadioseade töötab;

b) raadioseadme töösagedus(t)el edastatav maksimaalne saatevõimsus.

Artikli 3 lõikes 4 osutatud raadioseadmete puhul sisaldavad juhised teavet raadioseadme laadimisvõimega seotud spetsifikatsioonide ning ühilduvate laadimisseadmete kohta vastavalt Ia lisa II osas esitatule. Selliste raadioseadmete tarbijatele ja muudele lõppkasutajatele kättesaadavaks tegemisel esitatakse see teave lisaks juhistele ka märgisel, nagu on sätestatud Ia lisa IV osas. Märgis trükitakse juhistesse ja pakendile või kinnitatakse pakendile kleebisena. Pakendi puudumisel kinnitatakse märgis kleebisena raadioseadmele. Raadioseadmete tarbijatele ja muudele lõppkasutajatele kättesaadavaks tegemisel peab märgis olema nähtav ja loetav ning kaugmüügi puhul paiknema hinnamärgise lähedal. Kui raadioseadme mõõtmed või laad seda ei võimalda, võib märgise trükkida raadioseadmele lisatava eraldi dokumendina.

Käesoleva lõike esimeses, teises ja kolmandas lõigus osutatud juhised ja ohutusalane teave esitatakse tarbijatele ja muudele lõppkasutajatele hõlpsasti arusaadavas keeles, mille on kindlaks määranud asjaomane liikmesriik.

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 44 vastu delegeeritud õigusakte, et tulenevalt nimetatud lisa I osa muutmisest või tulenevalt märgistamisnõuete tulevasest muutmisest või tehnoloogia arengut silmas pidades muuta Ia lisa II ja IV osa, kehtestades, muutes, lisades või jättes välja teabega seotud üksikasju, graafilisi või tekstielemente vastavalt käesolevas artiklis sätestatule.“

4) Artikli 12 lõikesse 4 lisatakse järgmine lõik:

„Artikli 3 lõikes 4 osutatud raadioseadmete tarbijatele ja muudele lõppkasutajatele kättesaadavaks tegemisel tagavad importijad, et:

a) sellised raadioseadmed kannavad märgist või on sellega varustatud vastavalt artikli 10 lõike 8 kolmandale lõigule;

b) kõnealune märgis on nähtav ja loetav ning kaugmüügi puhul paikneb hinnamärgise lähedal.“

5) Artikli 13 lõikesse 2 lisatakse järgmine lõik:

„Artikli 3 lõikes 4 osutatud raadioseadmete tarbijatele ja muudele lõppkasutajatele kättesaadavaks tegemisel tagavad levitajad, et:

a) sellised raadioseadmed kannavad märgist või on sellega varustatud vastavalt artikli 10 lõike 8 kolmandale lõigule;

b) kõnealune märgis on nähtav ja loetav ning kaugmüügi puhul paikneb hinnamärgise lähedal.“

6) Artikli 17 lõike 2 sissejuhatavas osas asendatakse sõnad „artikli 3 lõikes 1“ sõnadega „artikli 3 lõigetes 1 ja 4“.

7) Artiklit 40 muudetakse järgmiselt:

a) pealkiri asendatakse järgmisega:

„Riikliku tasandi menetlus tegelemiseks selliste raadioseadmetega, mis kujutavad endast ohtu või ei vasta olulistele nõuetele“;

b) lõike 1 esimene lõik asendatakse järgmisega:

„Kui liikmesriigi turujärelevalveasutustel on piisavalt põhjust arvata, et käesoleva direktiivi reguleerimisalasse kuuluv raadioseade kujutab ohtu inimeste tervisele või ohutusele või muudele käesolevas direktiivis käsitletud avaliku huvi kaitse aspektidele või et see ei vasta vähemalt ühele artiklis 3 sätestatud kohaldatavale olulisele nõudele, viivad nad läbi asjaomase raadioseadme hindamise lähtudes kõigist käesolevas direktiivis sätestatud asjakohastest nõuetest. Asjaomased ettevõtjad teevad turujärelevalveasutustega sel eesmärgil vajaduse korral koostööd.“

8) Artikli 43 lõiget 1 muudetakse järgmiselt:

a) punkti f järele lisatakse järgmised punktid:

„fa) artikli 3a lõikes 2 osutatud piktogramm või artikli 10 lõikes 8 osutatud märgistus ei ole koostatud nõuetekohaselt;

fb) asjaomasele raadioseadmele ei ole lisatud artikli 10 lõikes 8 osutatud märgistust;

fc) piktogramm või märgistus ei ole kinnitatud või esitatud kooskõlas vastavalt artikli 3a lõikega 2 või artikli 10 lõikega 8;“;

b) punkt h asendatakse järgmisega:

„h) raadioseadmega ei ole kaasas artikli 10 lõikes 8 osutatud teavet, artikli 10 lõikes 9 osutatud ELi vastavusdeklaratsiooni või artikli 10 lõikes 10 osutatud teavet kasutuspiirangute kohta;“;

c) punkt j asendatakse järgmisega:

„j) artikli 3a lõikes 1 või artiklis 5 sätestatud nõuded ei ole täidetud.“

9) Artiklit 44 muudetakse järgmiselt:

a) lõike 2 esimese lause järele lisatakse järgmine lause:

„Artikli 3 lõikes 4, artikli 3a lõike 2 teises lõigus ja artikli 10 lõike 8 viiendas lõigus osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile viieks aastaks alates 27. detsembrist 2022.“;

b) lõike 3 esimene lause asendatakse järgmisega:

„Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artikli 3 lõike 3 teises lõigus ja lõikes 4, artikli 3a lõike 2 teises lõigus, artikli 4 lõikes 2, artikli 5 lõikes 2 ning artikli 10 lõike 8 viiendas lõigus osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta.“;

c) lisatakse järgmine lõige:

„3a. Enne delegeeritud õigusakti vastuvõtmist konsulteerib komisjon kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes (*) sätestatud põhimõtetega iga liikmesriigi määratud ekspertidega.

_____

(*) ELT L 123, 12.5.2016, lk 1.“;

d) lõige 5 asendatakse järgmisega:

„5. Artikli 3 lõike 3 teise lõigu ja lõike 4, artikli 3a lõike 2 teise lõigu, artikli 4 lõike 2, artikli 5 lõike 2 või artikli 10 lõike 8 viienda lõigu alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.“

10) Artiklisse 47 lisatakse järgmine lõige:

„3. 28. detsembriks 2026 esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande raadioseadmete ilma laadimisseadme ja juhtmeta omandamise võimaluse mõju kohta, eelkõige seoses mugavusega tarbijate jaoks, keskkonnajäätmete vähendamisega, muutustega käitumises ja turutavade arenguga. Asjakohasel juhul lisatakse aruandele seadusandlik ettepanek käesoleva direktiivi muutmiseks, et kehtestada laadimisseadmete ja juhtmete müügi kohustuslik lahtisidumine raadioseadmete müügist.“

11) Käesoleva direktiivi lisas esitatud tekst lisatakse Ia lisana.

Artikkel 2

1. Liikmesriigid võtavad vastu ja avaldavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt 28. detsembriks 2023. Liikmesriigid edastavad kõnealuste normide teksti viivitamata komisjonile.

Nad kohaldavad kõnealuseid norme alates 28. detsembrist 2024 Ia lisa I osa punktides 1.1.–1.12. osutatud raadioseadmete kategooriate või klasside puhul ja alates 28. aprillist 2026 Ia lisa I osa punkti 1.13. osutatud raadioseadmete kategooriate või klasside puhul.

Kui liikmesriigid need normid vastu võtavad, lisavad nad nende ametlikul avaldamisel nendesse või nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastu võetud põhiliste õigusnormide teksti.

Artikkel 3

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 4

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Strasbourg, 23. november 2022

Euroopa Parlamendi nimel	*Nõukogu nimel*
president	*eesistuja*
R. METSOLA	M. BEK

LISA

„Ia LISA

TEATAVATE RAADIOSEADMETE KATEGOORIATE VÕI KLASSIDE SUHTES KOHALDATAVAD LAADIMISEGA SEOTUD SPETSIFIKATSIOONID JA TEAVE

I Osa

Laadimisvõime spetsifikatsioonid

1. Käesoleva osa punktides 2 ja 3 esitatud nõudeid kohaldatakse järgmiste kategooriate või klasside raadioseadmete suhtes:

   1.1. käeshoitavad mobiiltelefonid;

   1.2. tahvelarvutid;

   1.3. digikaamerad;

   1.4. kõrvaklapid;

   1.5. kõneklapid;

   1.6. käeshoitavad mängukonsoolid;

   1.7. kaasaskantavad kõlarid;

   1.8. e-lugerid;

   1.9. klaviatuurid;

   1.10. hiired;

   1.11. kaasaskantavad navigatsioonisüsteemid;

   1.12. nööpkõrvaklapid;

   1.13. sülearvutid.

2. Kui käesoleva osa punktis 1 osutatud kategooriatesse või klassidesse kuuluvaid raadioseadmeid on võimalik juhtmega laadida, peavad need vastama järgmistele tingimustele:

   2.1. nad peavad olema varustatud USB C-tüüpi pistikupesaga, mida on kirjeldatud standardis EN IEC 62680-1–3:2021 „Universal serial bus interfaces for data and power - Part 1–3: Common components - USB Type-C® Cable and Connector Specification“ ja nimetatud pistikupesa peab olema alati juurdepääsetav ja toimiv;

   2.2. neid peab olema võimalik laadida juhtmetega, mis vastavad standardile EN IEC 62680-1–3:2021 „Universal serial bus interfaces for data and power - Part 1–3: Common components - USB Type-C® Cable and Connector Specification“.

3. Kui käesoleva osa punktis 1 osutatud kategooriatesse või klassidesse kuuluvaid raadioseadmeid on võimalik juhtmega laadida pingega üle 5 voldi, voolutugevusega üle 3 ampri või võimsusega üle 15 vati, peavad need vastama järgmistele tingimustele:

   3.1. nad peavad kasutama USB Power Delivery laadimisprotokolli, mida on kirjeldatud standardis EN IEC 62680-1–2:2021 „Universal serial bus interfaces for data and power - Part 1–2: Common components - USB Power Delivery specification“;

   3.2. nende puhul peab olema tagatud, et täiendav laadimisprotokoll võimaldab punktis 3.1 osutatud USB Power Delivery täielikku toimimist olenemata kasutatavast laadimisseadmest.

II Osa

Teave laadimisvõime ja ühilduvate laadimisseadmetega seotud spetsifikatsioonide kohta

Artikli 3 lõike 4 esimese lõigu kohaldamisalasse kuuluvate raadioseadmete puhul esitatakse kooskõlas artikli 10 lõikes 8 sätestatud nõuetega ning võidakse lisaks teha kättesaadavaks QR-koodide või sarnaste elektrooniliste lahenduste abil järgmine teave:

a) raadioseadmete kõigi kategooriate või klasside puhul, mille suhtes kohaldatakse I osas esitatud nõudeid, raadioseadmega koos kasutatavate juhtmega laadimise seadmete võimsusnõuete kirjeldus, sealhulgas raadioseadme minimaalne nõutav laadimisvõimsus ning maksimaalne nõutav võimsus, mida on vaja raadioseadme laadimiseks maksimaalsel laadimiskiirusel, väljendatuna vattides, esitades järgmise teksti: „laadija võimsus peab olema vahemikus minimaalselt [xx] vatti, mis on raadioseadme nõutav võimsus, ja maksimaalselt [yy] vatti, et saavutada maksimaalne laadimiskiirus“. Vattide arv väljendab vastavalt raadioseadme nõutavat miinimumvõimsust ning raadioseadme nõutavat maksimumvõimsust maksimaalse laadimiskiiruse saavutamiseks;

b) raadioseadmete puhul, mille suhtes kohaldatakse I osa punktis 3 esitatud nõudeid, raadioseadme laadimisvõimega seotud spetsifikatsioonide kirjeldus, kui seadet saab laadida juhtmega pingega üle 5 voldi või voolutugevusega üle 3 ampri või võimsusega üle 15 vati, sealhulgas märge selle kohta, et raadioseade toetab USB Power Delivery laadimisprotokolli, esitades teksti „USB PD fast charging“ ja märkides muu toetatud laadimisprotokolli, esitades selle nime tekstivormingus.

III Osa

Piktogramm, mis annab teavet selle kohta, kas raadioseadmega on kaasas laadimisseade või mitte

1. Piktogramm esitatakse järgmisel kujul:

1.1. Kui raadioseadmega on kaasas laadimisseade:

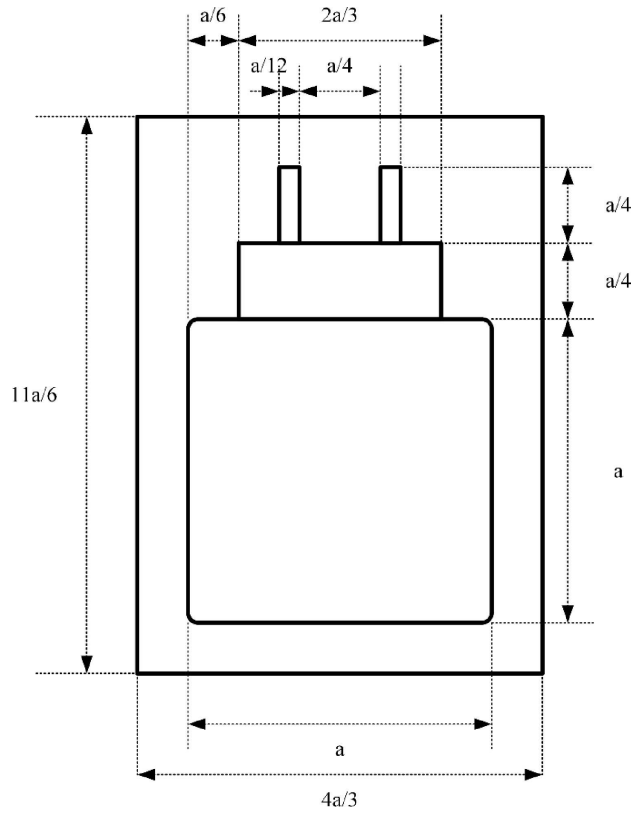

1.2. Kui raadioseadmega ei ole kaasas laadimisseadet:

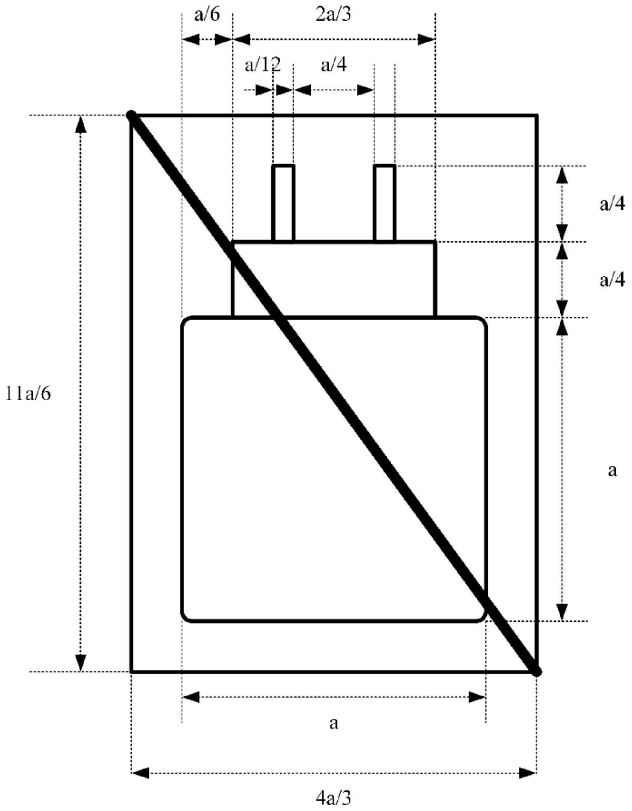

2. Piktogrammi kujundust võib varieerida (nt muuta selle värvust või joone paksust, esitada see täisvärvitud või kontuurkujutisena), tingimusel et see on nähtav ja loetav. Piktogrammi vähendamisel või suurendamisel tuleb kinni pidada käesoleva osa punktis 1 esitatud joonise proportsioonidest. Käesoleva osa punktis 1 osutatud mõõde „a“ peab variandist olenemata olema 7 mm või suurem.

IV Osa

Märgise sisu ja vorm

1. Märgis esitatakse järgmisel kujul:

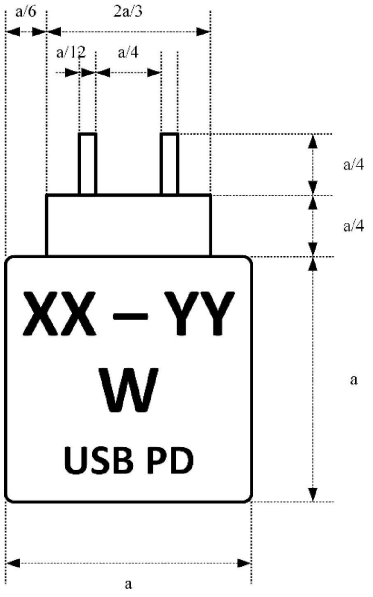

2. Tähed „XX“ asendatakse arvväärtusega, mis vastab raadioseadme laadimiseks nõutavale miinimumvõimsusele ja määrab võimsuse, mida laadimisseade raadioseadme laadimiseks minimaalselt võimaldab. Tähed „YY“ asendatakse arvväärtusega, mis vastab raadioseadme maksimaalse laadimiskiiruse saavutamiseks nõutavale maksimumvõimsusele ja määrab võimsuse, mida laadimisseade maksimaalse laadimiskiiruse saavutamiseks minimaalselt võimaldab. Lühend „USB PD“ (USB Power Delivery) esitatakse juhul, kui raadioseade toetab seda laadimise sideprotokolli. „USB PD“ on protokoll, mis võimaldab voolu kiireimat ülekannet laadimisseadmest raadioseadmesse ilma aku kasutusiga lühendamata.

3. Märgise kujundust võib varieerida (nt muuta selle värvust või joone paksust, esitada see täisvärvitud või kontuurkujutisena), tingimusel et see on nähtav ja loetav. Märgise vähendamisel või suurendamisel tuleb kinni pidada käesoleva osa punktis 1 esitatud joonise proportsioonidest. Käesoleva osa punktis 1 osutatud mõõde „a“ peab variandist olenemata olema 7 mm või suurem.“